

HÂRTII VECHI

Zapise de vînzări și cumpărători de locuri în Rîmnicu-Vîlcii (1727—1783).

Rau aci mai multe zapise de vînzări de siliște, case pe pîmîțe, locuri, etc. din orașul Rîmnicul-Vîlcii, atît din timpul ocupației austriace cît și în urmă. Prețul cel mai urcat, cum reiese din aceste opt acte, este pe *vremea neamțului*, cînd în anul 1727, s'a vîndut o casă cu 120 de taleri; iar mai tîrziu la anul 1753, găsim un loc vîndut drept 7 taleri, aproape $2\frac{1}{2}$ lei de astăzi!

In acte vedem numiri de felul acestora: «siliștea Pate-riilor» sau «ulița Papistașilor», lîngă «reședința mănăstirii Fran-ciscanilor», ceea ce adereverește că «Bărăția» din Rîmnic este cu mult mai veche decît se credea pînă acum. Cele două din urmă acte, (sub No. 7 și 8) sunt încheiate între Episcopul Rîmnicului, kir Grigore și *Frater Josephus, Praesidens et Admi-nistrator Parochiae Bucurestiensis*, împreună cu toți ceilalți frați Franciscani; iar peste 24 de ani, acest act de schimb se reînnoește între vel vîstier Constandin Socoteanu (nepotul reposatului Episcopului, în urmă Proin mitropolitul Grigorie) și *Frater Georgius guardianus Bucurestiensis*, împreună cu ceilalți frați franciscani din Rîmnic.

Toleranța religioasă era aşa de mare la noi, încît vedem pe un fost mitropolit ortodox, făcînd un schimb de locuri cu Franciscanii din Rîmnic, numai spre a le face un *hatîr*; căci zice actul (No. 7) «... avînd sfânta Episcopie un loc lîngă rezidenția noastră... și fiindu-ne nouă (Franciscanilor) de tre-

buință... am venit către prea sfintia sa părintele Episcop și ne-am rugat...»

Mai vedem din aceste acte, că sub administrația austriacă, streinii, nemții, aveau drepturi la funcții și titluri și, ceva mai mult, ei își clădeau case pe locuri streine, prin usurpație: «... iar ceailaltă casă o au fost făcut *în vremea neamțului*, un *Marstaler neamțu vornicu*, cu sila pe pământul meu, în sila și în putere...» (No 4), iar în alt act (No. 8), se zice: «un loc ce-l are monastirea (Franciscanilor) danie de la vornicu Marstaler...»

Mai constatăm că pe la anul 1746, orașul Rîmnic avea *un legător de cărți*, lucru firesc, de oarece era în oraș o tipografie la sfinta Episcopie.

Toate aceste acte vor putea servi odată la istoria orașului Rîmnic și prin urmare și la aceea a județului; în această speranță, m'am hotărât a le publica.

GEORGE IOAN LAHOVARI.

București, 23 Ianuarie, 1893.

I. Zapis de cumpărătoarea unei case în Rîmnicu-Vilcii, anul 1727.

Adică eu Ana, care am fost soția Popei Stanciului, împreună cu fiu-meu Nicolae și cu fie-meia Maria, dat-am acest al nostru credincios zapis la mâna sfintii sale părintelui popei kir Constandin din Rîmnic, ca să fie de bună și adevărată credință, precum să se știe că având noi niște case pe pimnițe de piatră aicea în orașul Rîmnicului, care pimniță și nouă ne-a fost de cumpărătoare de la Stanciul și Iorgu, feciorii lui Stan nebunul și de la Radul Pieptea; iar casele le-am făcut noi cu a noastră cheltuială și fiindu-ne nouă aceste case de vînzare, tocmai-nă-am cu sfintia sa părintele popa Constandin de a noastră bună voie, de i-am vîndut acele case cu pimniță și cu locul cît ține împrejurul caselor în bani gata, taleri + 120 +